

Smlouva o spolupráci

mezi

Lesy České republiky, s. p.

se sídlem Hradec Králové, Přemyslova 1106, PSČ 501 68
IČ: 42196451, DIČ: CZ42196451
zapsán v OR u KS Hradec Králové, oddíl AXII, vložka 540
jednající Ing. Jiřím Novákem, generálním ředitelem
(dále jen „LČR“)

a

ČR - Agenturou ochrany přírody a krajiny České republiky

se sídlem Praha 4, Nuselská 39/236, PSČ 140 00
IČ: 62933591
jednající RNDr. Františkem Pojerem, ředitelem
(dále jen „AOPK ČR“)

při vymezení bezzásahových území v lesích a zajištění jejich monitoringu

(dále jen „smlouva“)

I. Preambule

LČR a AOPK ČR, vycházejíce ze vzájemné spolupráce a uvědomující si význam ponechání vybraných přírodě blízkých lesů samovolnému vývoji pro vědu, uchování biodiverzity a využití zde získaných poznatků pro rozvoj přírodě blízkých forem lesního hospodaření a stanovení managementu chráněných území, se ve smyslu § 68 odst. 1 a 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v účinném znění, dohodly, že budou za níže stanovených pravidel společně vyhledávat a chránit na pozemcích státu ve správě LČR tyto cenné objekty.

II. Účel smlouvy

Účelem smlouvy je vytvořit základní předpoklady pro uchování a obnovu vybraných klimaxových, autoregulačně se vyvíjejících lesních ekosystémů a umožnit sledování vývoje těchto člověkem minimálně ovlivněných lesních ekosystémů, jako modelových území využitelných pro rozvoj přírodě blízkého lesního hospodaření. Bude vytvořena co nejreprezentativnější soustava objektů z hlediska lesnické typologie, na úrovni souborů lesních typů, s pokud možno rovnoměrným zastoupením v ČR.

III. Výběr potenciálně vhodných porostů

1. Porosty potenciálně vhodné pro zařazení do bezzásahových území (dále jen „potenciálně vhodné porosty“) budou vyhledávány přednostně v 1. zónách chráněných krajinných oblastí (CHKO), zejména ve stávajících národních přírodních rezervacích (NPR), národních přírodních památkách (NPP) a přírodních rezervacích (PR) uvnitř těchto zón, případně i v NPR a NPP mimo chráněné krajinné oblasti, které byly v minulosti minimálně ovlivňovány lidskou činností.

Jako potenciálně vhodné budou vybírány jen ty porosty, u nichž

- současná druhová skladba odpovídá rekonstruované přirozené skladbě ("pralesovité zbytky") nebo se jí velmi blíží (převládají dřeviny dominantní v rekonstruované přirozené skladbě) a u nichž
- existuje alespoň minimální podíl přimíšených dřevin přirozené skladby a současně zastoupení geograficky nepůvodních druhů dřevin nepřekračuje 10 %.

2. Jako potenciálně vhodné budou přednostně vybírány porosty zcela nebo převážně autochtonních populací.

3. Při výběru potenciálně vhodných porostů se hranice uvažovaného tzv. bezzásahového území povede zásadně po hranicích jednotek prostorového rozdělení lesa. Pokud by bylo vedení hranice bezzásahového území po hranici jednotky prostorového rozdělení lesa výjimečně nevhodné a zároveň by existovala shoda o částech porostní skupiny, jež by měly být do takového území zahrnuty, bude na náklady AOPK ČR provedeno zaměření uvažované hranice bezzásahového území a LČR zajistí její zanesení do lesnických map lesního hospodářského plánu (LHP) na základě podkladů poskytnutých AOPK ČR.

4. Velikost jednotlivých bezzásahových území se předpokládá od 25 ha do 100 ha podle přírodních podmínek. O případném větším rozsahu bude jednat expertní komise (viz čl. IV). Celková výměra bezzásahových území na pozemcích s právem hospodaření LČR v rámci celé ČR nepřekročí 2 500 ha.

5. Výběr potenciálně vhodných porostů provedou společně příslušný vedoucí správy CHKO a příslušný lesní správce nebo ředitel lesního závodu LČR, popř. jimi určení zástupci (dále jen „navrhovatelé“).

6. Potenciálně vhodné porosty navrhovatelé rozdělí do tří skupin:

- a) porosty, které je možno ponechat samovolnému vývoji okamžitě (tj. není nutný žádný zásah, který by ponechání samovolnému vývoji podmiňoval),
- b) porosty, které je možno ponechat samovolnému vývoji po provedení zásahů v horizontu 10 let (tj. je nutný určitý zásah, který ponechání samovolnému vývoji podmiňuje),
- c) porosty, které je možno ponechat samovolnému vývoji až po provedení pěstebních opatření ve střednědobém horizontu (20-30 let).

7. Navrhovatelé předloží společný návrh na vymezení bezzásahových území v členění dle odstavce 6, spolu s kompletní dokumentací návrhu, předsedovi expertní komise (viz čl. IV), a to jak v písemné, tak elektronické podobě. Předseda expertní komise zašle elektronickou podobu návrhu všem ostatním členům expertní komise.

IV. Posouzení potenciálně vhodných porostů expertní komisí

1. Pro jednotné posuzování návrhů na zařazení potenciálně vhodných porostů do bezzásahových území bude smluvními stranami sestavena expertní komise, která bude složena ze 3 zástupců LČR a 3 zástupců AOPK ČR (včetně případných nezávislých

odborníků). Členy expertní komise jmenují ředitelé obou smluvních stran. K jednání expertní komise budou vždy písemně přizváni navrhovatelé a zástupci příslušných orgánů státní správy lesů, a to alespoň 15 dní předem.

2. Expertní komise posoudí soulad návrhů na zařazení potenciálně vhodných porostů do bezzásahových území s ustanoveními této smlouvy, zejména pak z hlediska:

- reprezentativnosti potenciálně vhodných porostů, a to jak v rámci příslušné CHKO, tak v rámci ČR a
- odpovídajícího zařazení jednotlivých potenciálně vhodných porostů do skupin dle čl. III odst. 6; u potenciálně vhodných porostů uvažovaných pro zařazení do skupiny uvedené v čl. III odst. 6 písm. b) nebo c) expertní komise s ohledem na druhovou, věkovou a prostorovou skladbu těchto porostů vymezení činnosti nebo zásahy, jejichž provádění je v nich žádoucí, s cílem opětovného posílení odolnosti ekosystému a postupného vylučování všech zásahů do vývoje; komise přitom navrhne rovněž časové období, po které mají být tyto činnosti nebo zásahy prováděny. Uvažované činnosti budou vzájemně odsouhlaseny a následně zapracovány do plánů péče o příslušná zvláště chráněná území a v rámci obnovy promítnuty do LHP.

3. Expertní komise dále navrhne počet, případně lokalizaci jádrových území a interval opakovaného monitoringu dle platné smlouvy o monitoringu území ponechaných samovolnému vývoji (čl. VI odst. 5).

4. Jednání expertní komise svolává v případě potřeby její předseda, kterým je člen této komise jmenovaný LČR. Expertní komise se svolává buď po předložení společného návrhu na vymezení bezzásahových území, nebo v případě vzniku výjimečné situace, vyžadující její posouzení (čl. VI odst. 9.). Předseda expertní komise svolává jednání dle potřeby, nejpozději do 30 dnů od obdržení informace o vzniku výjimečné situace nebo do 90 dnů od obdržení kompletní dokumentace společného návrhu v písemné i elektronické podobě. Předseda zajistí rozeslání elektronické podoby návrhu ostatním členům expertní komise a pozvánek na jednání dle čl. IV. odst. 1.

5. Expertní komise se usnáší zpravidla jednomyslně. Nedojde-li k dohodě, usnáší se expertní komise většinou všech svých členů. O jednání expertní komise a jeho výsledcích (stanovisku expertní komise) se pořizuje datovaný zápis, podepsaný přítomnými členy.

V. Uzavírání smluv o vymezení bezzásahových území pro jednotlivé lokality

1. Smlouvy o vymezení bezzásahových území (dále jen „smlouva o vymezení BÚ“) budou uzavírány písemně pro jednotlivé lokality ředitelstvími obou smluvních stran (za AOPK ČR smlouvu podepisuje také vedoucí příslušné správy CHKO) na základě kompletních podkladů, doplněných stanoviskem expertní komise dle čl. IV a vyjádřením dotčených orgánů státní správy lesů, případně jejich rozhodnutími, pokud jsou pro tento účel nezbytná.

2. Smlouvy o vymezení BÚ budou obsahovat:

- podrobné vymezení bezzásahového území, včetně zákresu v mapových přílohách (obrysová mapa 1: 10 000),
- popis režimu hospodaření v bezzásahovém území (okamžité ponechání samovolnému vývoji, popř. vymezení žádoucích činností a zásahů, jež budou v území dočasně prováděny, včetně předpokládaného časového horizontu jejich provádění - viz čl. III odst. 6 a čl. IV odst. 2).
- ustanovení o výpovědních důvodech včetně běhu výpovědní lhůty

3. Smlouvy o vymezení BÚ budou uzavírány v souladu s touto smlouvou a ustanoveními platných právních předpisů ve smyslu § 68 odst. 1 a 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v účinném znění.
4. LČR a AOPK ČR berou na vědomí, že výpovědním důvodem jednotlivých smluv o vymezení BÚ ze strany AOPK ČR je uplatnění nároku smluvní stranou LČR na náhradu újmy za ztížení lesního hospodaření podle ust. § 58 zákona o ochraně přírody a krajiny na pozemcích nebo jejich části, které budou předmětem těchto jednotlivých smluv o vymezení BÚ.
5. Pro případné úpravy hranic či dohodnutých pravidel ochrany vymezených bezzásahových území platí stejný postup jako pro vymezení nových bezzásahových území.

VI. Obecné zásady uplatňované v bezzásahových územích

1. Ponecháním porostů samovolnému vývoji podle této smlouvy se rozumí zejména vyloučení veškeré výchovné, obnovní a nahodilé těžby, jakož i umělé obnovy těchto porostů.
2. Sběr reprodukčního materiálu v bezzásahových územích není touto smlouvou omezen.
3. Smluvní strany se zavazují zajistit posouzení a následné průběžné vyhodnocování vlivu spárkaté zvěře na porosty v bezzásahových územích, zejména na jejich přirozenou obnovu. Pokud stav zvěře neumožňuje přirozenou obnovu těchto porostů v celém spektru dřevin, zavazují se obě strany prosazovat dosažení takových stavů zvěře v tomto i navazujícím území, které umožní přirozenou obnovu všech dřevin.
4. Údržba průjezdnosti stávajících lesních cest není touto smlouvou omezena.
5. S ohledem na účel a cíl ponechávání částí lesa samovolnému vývoji se smluvní strany zavazují společně podle jednotné dohodnuté metodiky zajistit opakované hodnocení stavu bezzásahových území. Obsah, zajištění a financování monitoringu jsou upřesněny ve Smlouvě o monitoringu území ponechaných samovolnému vývoji.
6. Bezzásahová území budou vyznačena v mapových přílohách plánů péče o příslušná zvláště chráněná území, následně budou v rámci obnovy LHP zapracována do textové části a mapových příloh LHP a mohou být na vhodných místech označena speciálními informačními tabulemi.
7. AOPK ČR zajišťuje na své náklady evidenci bezzásahových území vymezených podle této smlouvy způsobem umožňujícím dálkový přístup a možnost přístupu do této evidence oprávněným zástupcům obou smluvních stran. Přístup třetích osob do evidence podléhá platným právním předpisům.
8. Na zásahy při hašení požárů v lesích se dohodnutá pravidla nevztahují.
9. V případě vzniku výjimečné situace se obě strany vzájemně informují. V takovém případě bude neprodleně svoláno jednání, na němž bude posouzena vážnost dané situace a navrženo řešení. Za výjimečnou situaci se považuje zejména lesní požár, rozvrácení porostu abiotickými nebo biotickými činiteli bez zajištění následné obnovy na alespoň 1/10 plochy jednotlivého bezzásahového území, min. však na 5 ha, či plošné ohrožení invazními druhy.
10. V případě zahájení řízení ze strany orgánu státní správy lesů dotýkajícího se uplatňování režimu bezzásahového území bude územně příslušná organizační jednotka LČR

neprodleně informovat příslušnou správu CHKO s tím, že obě smluvní strany budou usilovat o dosažení řešení souladného s účelem této smlouvy.

VII. Další ujednání

1. Tato smlouva nahrazuje v plném rozsahu původní „Dohodu o spolupráci mezi Lesy České republiky, s. p., a Správou chráněných krajinných oblastí České republiky při vymezení lesních porostů ponechávaných samovolnému vývoji a lesních porostů bez provádění hospodářských zásahů ve zvláště chráněných územích a zajištění jejich monitoringu“ ze dne 12. 8. 2002 (dále jen „Dohoda“).
2. Příloha Dohody je nahrazena „Smlouvou o monitoringu území ponechaných samovolnému vývoji“, uzavřenou mezi LČR a Správou ochrany přírody (současnou AOPK ČR) dne 29. 11. 2004.
3. Dohody o vymezení jednotlivých bezzásahových území uzavřené dle Dohody zůstávají v platnosti.

VIII. Závěrečná ustanovení

1. Obě smluvní strany se zavazují spolupracovat pro dosažení cíle sledovaného účelem této smlouvy s tím, že případné spory budou řešit především vzájemnou dohodou.
2. Veškeré změny a dodatky k této smlouvě musí být učiněny písemně na základě dohody obou smluvních stran.
3. Tato smlouva je vyhotovena ve 4 vyhotoveních. Každá smluvní strana obdrží 2 vyhotovení. Smlouva má 5 stran.
4. Smlouva nabývá platnosti a účinnosti dnem podpisu oprávněnými zástupci obou smluvních stran.

V..... dne .....

.....
Ing. Jiří Novák,
generální ředitel LČR

.....
RNDr. František Pojer
ředitel AOPK ČR